

Waar naartoe met de scope en structuur van KNA 5.0

Veldraadpleging KNA 5.0 – 25 januari 2023

Jelle de Boer, SIKB

Wat gaan we doen?

Korte duiding inhoudelijke scope: hoe en wat

Korte duiding structuur: hoe en wat

Parallelsessies: wat gaan we doen?

Input voor de KNA 5.0

2016 – 2022:

- 6 jaar gebruikerservaringen met KNA 4.0/4.1
- Eerste ervaringen met certificering in de Archeologie
- Evaluatie Erfgoedwet / Rapport Raad voor Cultuur

2022 - heden:

- Verkenning wensen m.b.t. onderwerpen en structuur binnen werkveld

29 maart 2023:

- Vastlegging definitieve scope en structuur door CCvD

UW INBRENG TELT DUS MEE

Formulering inhoudelijke scope

Scope: Wat moet in KNA 5.0 behandeld worden?
(dus niet: hoe moet het in de KNA?)

5 oktober 2022:

- Lijst van 11 voorlopige onderwerpen, via signaleringen uit werkveld

Sinds 5 oktober 2022:

- Heden: 8 aanvullingen, gestructureerd ingebracht door werkveld

29 maart 2023:

- Besluit CCvD: wat moet binnen KNA 5.0, wat moet elders?
- Besluit o.b.v. advies Begeleidingscommissie en Regiegroep
- Belangrijkste criterium: Gaat KNA hier over?

Mogelijke onderwerpen voor KNA 5.0

• Audittijd en auditfrequentie • Wens minder administratieve regeldruk • Onderscheid wettelijk/niet wettelijke protocollen • KNA en Wetenschap • PvE i.r.t. Onderzoeksplan • (Ruimte voor) innovatief onderzoek • Conserveren en deponeren • Fysiek beschermen • Toevalsvondsten • Maatwerk(brandweerklussen) • Archeologische begeleiding	• Waterbodemarcheologie • Specialistisch onderzoek • Herziening BRL • Data-uitwisseling (software-component) • Transparantie structuur voor derden • Ba/Ma-discussie • Evaluatiefase • Rol bevoegd gezag bij toetsen rapporten • PM • PM

Mogelijke onderwerpen voor KNA 5.0

• Audittijd en auditfrequentie • Wens minder administratieve regeldruk • Onderscheid wettelijk/niet wettelijke protocollen • KNA en Wetenschap • PvE i.r.t. Onderzoeksplan • (Ruimte voor) innovatief onderzoek • Conserveren en deponeren • Fysiek beschermen • Toevalsvondsten • Maatwerk(brandweerklussen) • Archeologische begeleiding	• Waterbodemarcheologie • Specialistisch onderzoek • Herziening BRL • Data-uitwisseling (software-component) • Transparantie structuur voor derden • Ba/Ma-discussie • Evaluatiefase • Rol bevoegd gezag bij toetsen rapporten (o.a. driehoek opdrachtgever, beleid en archeoloog)

Hoe moet de nieuwe KNA in elkaar zitten?

Tot 5 oktober 2022:

- Aandachtspunten

2022 - heden:

- Uitwerking aantal aandachtspunten

29 maart 2023:

- Keuze CCvD

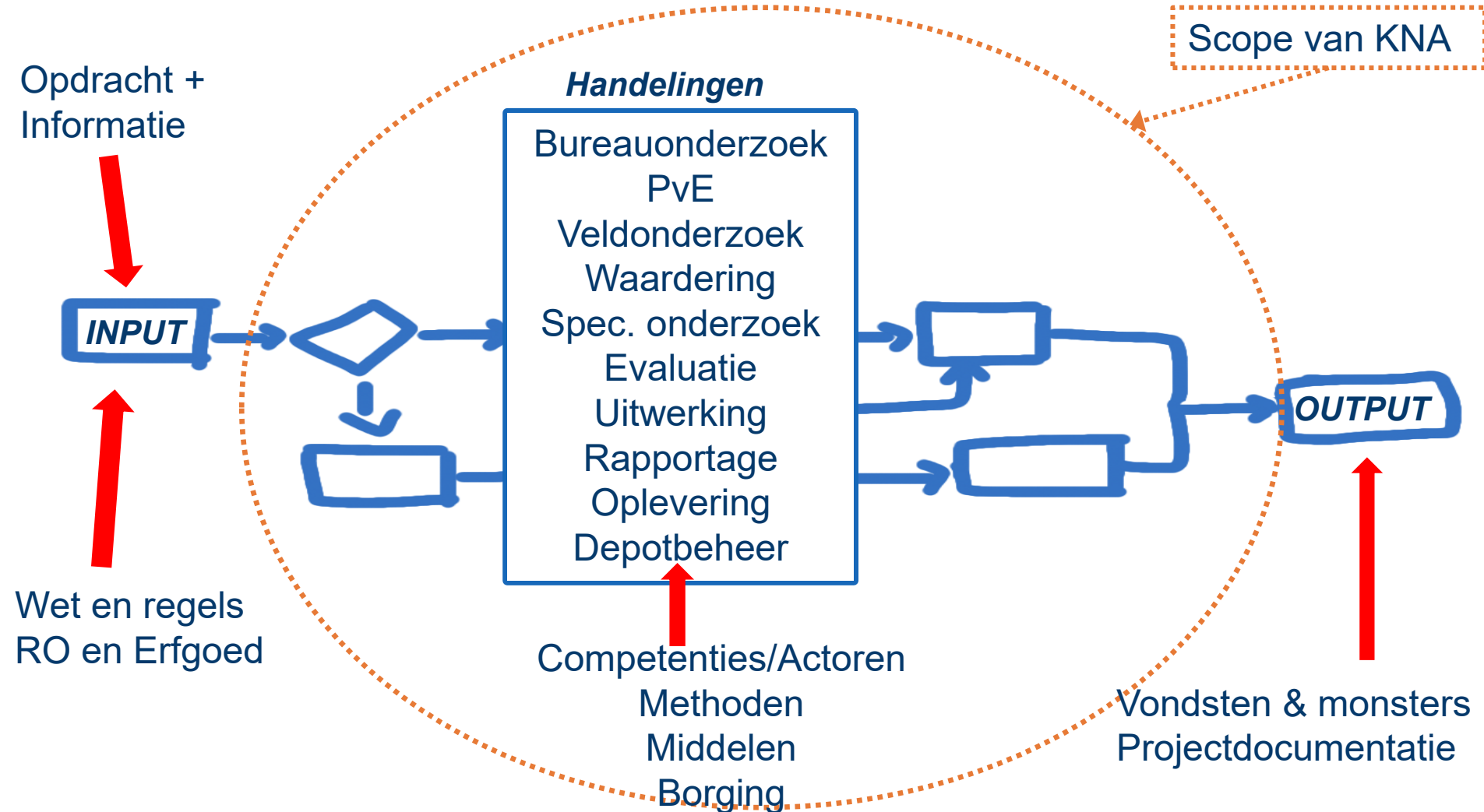
Waar moet nieuwe structuur in voorzien?

- **Procescertificering**: transparant, navolgbaar en geborgd proces:
  - BRL met huidige inhoud – geactualiseerd
  - Protocollen met proces-eisen: wat, hoe (specificaties) en wie (aanwijzen actoren)
  - Controle: op uitvoering en op inhoud (hoe dat te organiseren)
- **Onderscheid** bodemverstorend en niet-bodemverstorend veldonderzoek
- Protocol(len) veldonderzoek met **keuzepalet van methodieken**
- **Digitalisering** voor efficiëntere toepassing en beheer (geen doel, wel een middel)

Structuur: procescertificering

Proces → set van handelingen die - met behulp van mensen, methoden en middelen - input omzetten in output

Structuur: wat ziet u straks mogelijk terug

Certificering

BRL met

- Algemeen
- Kwaliteitssysteem
- Eisen certificering
- Overzicht actoren

+

Protocollen met

- Deelprocessen
- Handelingen
- Aanwijzing actoren
- Verwijzing specificaties

+

Losse specificaties met

- Bouwstenen
- Kwaliteitseisen
- Verwijzing Leidraad

Toetsing Register

Actorstatussen

- Eisen competenties
- Eisen toegang + onderhoud status

Buiten toezicht

Leidraden

- Best practical means
- Niet bindend

Structuur: wat ziet u straks mogelijk terug

Opdrachtvorming

Voorbereiding

Uitvoering

Oplevering

Alle processen
gelijk

Bureauonderzoek

Opstellen PvE

Veldonderzoek
Voorbereiding
(alle typen gelijk?)

Veldonderzoek
Uitvoering
Type A
Type B
Type C
.....

Veldonderzoek
Oplevering
(alle typen gelijk)

Spec. onderzoek
Voorbereiding

Spec. onderzoek
Uitvoering

Spec. onderzoek
Oplevering

Depotbeheer

Uw inbreng telt mee !
Niets is in beton gegoten.

Uw inbreng telt mee !

- **Veldraadpleging**
- **Uw eigen vertegenwoordigers:**
Archon, BAP/SAMPL, CGA, IPO-Vakberaad, NVAO, UvW, VOiA
- **www.KNAplatform.nl**
- **SIKB: esther.wieringa@sikb.nl / jelle.deboer@sikb.nl**

Parallelsessies: wat gaan we vandaag doen?

Zes parallelsessies

Twee rondes met ieder drie parallelsessies

In de sessie per thema:

- Wat vindt ú ervan?
- Welke vragen heeft u?
- Welke verwachtingen van de KNA heeft u?

Verwerking opbrengsten sessies:

- Vandaag: terugkoppeling per sessie met 1 gezamenlijke uitspraak én 1 gezamenlijke vraag
- Op site: beknopt overzicht van alle input per sessie
- In project: alle input wordt meegewogen in advies over scope en structuur

Hoe kunnen we administratieve lasten en regeldruk in KNA verminderen?

(Bjørn Smit)

- Waar worden de administratieve lasten vooral ervaren?
- In KNA 3.3 vrijwel dezelfde eisen, maar veel minder vastlegging. Waarom nu wel? En waarom zo veel?
- Er is veel papierwerk met veel onnodige controles. We weten zelf wel wat we doen en wat goed is.
- We controleren op controles, niet meer op inhoud
- Regeldruk is een 'eigen beleving'
- Geen regels buiten KNA om, maakt het stukken beter
- Gebruik andere bewijsmiddelen ipv de formulierenstroom

Driehoek (lokaal) archeologisch beleid, opdrachtgever en Archeoloog (Harry Pape-Luijten)

- Van BO en PvE tot en met uitwerken en deponeren is sprake van belangen vanuit Ruimtelijk domein en vanuit Archeologie
- Er is sprake van botsende belangen van Beleid (zorg om (lokale) archeologie en Initiatiefnemer (wens tot vergunning). Hoe komt de Archeoloog uit die spagaat?
- Heeft Archeoloog ook een eigen belang: ethische drive naar kwaliteit versus commercieel overleven? Hoe verhoudt zich dat tot Beleid en Opdrachtgever?
- Wie heeft belang bij BO met 'geen verwachting'?

Fysiek beschermen, maatwerk, toevalsvondsten en Archeologische begeleiding (Esther Wieringa)

- Mooie begrippen: maar verstaan we er eigenlijk onder?
- KNA voorziet niet in toevalsvondsten maar elke vondst is een archeologische grondroering valt onder (KNA-)certificering
- Fysiek beschermen is een maatregel en geen (KNA-)onderzoek maar streeft wel naar het ultieme doel': in-situ behoud
- Archeologische begeleiding is vaak enige optie, maar geeft wel risico op duikgedrag
- KNA voorziet in ca 95% van het onderzoek, maar wel in keurslijf en er mist dus 5%. Welke ruimte voor maatwerk is er?

Specialistisch onderzoek binnen de KNA: van uitwerken en conserveren tot deponeren (Harry Pape-Luijten)

- Kan Archeoloog voldoende beoordelen of hij /zij een specialisme zelf beheerst of dat een specialist nodig is? Vaak niet, dat geeft 'archeologische ongelukken'
- De eisen voor conserveringseisen zijn uitgebreid maar lopen sterk achter. Kan je dat niet beter aan de specialist overlaten?
- Is het echt noodzakelijk om 1000-en vondsten uit te werken of kan je voor XX % volstaan met documenteren en conserveren?
- Wie gaat over de omvang van de uitwerking, het ontvangende depot, de ethische archeoloog/specialist, de betalende opdrachtgever?

Driehoek Wetenschap, publieksbeleving en uitvoering conform KNA (Bjørn Smit)

- Betrokkenheid wetenschap en publieksbeleving moet al in het BO geadviseerd worden, anders komt het er niet meer van.
- Niet elk KNA-onderzoek heeft een hoge waarde voor de Wetenschap maar dat kan je dat vooraf niet bepalen.
- KNA-onderzoek en publieksbeleving gaan hand in hand. Maar wie vertelt het de opdrachtgever?
- Hoe overtuigen we de opdrachtgever van de waarde van wetenschap en publiek voor zijn project?
- Kunnen we via het BO en PvE tot een Onderzoeksplan voor specifieke situaties komen?

Digitalisering KNA: welke wensen zijn er? (Harmen Willemse)

- SIKB0102, bouwstenen, Pakbon, domeintabellen. Wie snapt het nog?
- Ik heb alles op orde, maar hoe houd ik mijn software actueel?
- Data-kwaliteit bij deponeren: één foute komma kost dagen werk.
- Standaard KNA-modulen maakt digitalisering van mijn projecten veel makkelijker.
- Een digitaal werkplan vanuit de KNA? Da's easy – nu al.

Op weg naar een
nieuwe KNA

**Om 14.50 u gaan we verder
met de parallelsessies**

Wees erbij!